

MATURA

MATURA 2024

USTNA

OPRACOWANIE PYTAŃ

PRZEGLĄDASZ DARMOWY FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ

W SKLEPIE:

bpa
baba
od polskiego

BABA OD POLSKIEGO

MITOLOGIA

03

Wstęp

04

Ile powinna trwać
wypowiedź
na maturze ustnej?

05

Co muszę
powiedzieć, aby mój
kontekst został
uznany za
funkcjonalny?

06

Babo, masz jeszcze
jakieś porady przed
egzaminem ustnym?

07

Dramat człowieka
zmagającego się
z przeciwnościami
losu

spis treści

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:

09

Poświęcenie się –
oznaka siły czy
słabości?

11

Rola Fatum w świecie
starożytnym

13

Labirynt jako
metafora ludzkiego
losu

15

Jakie wizje
zaświatów można
odnaleźć
w literaturze?

17

Co skłania człowieka
do podróżowania?

19

Problematyka
winy i kary

21

Miłość silniejsza niż
śmierć

Kod
rabatowy
-10%:
KLUB

Baba od polskiego

Jestem nauczycielką, oligofrenopedagogką, polonistką, dydaktyczką, podcasterką - a przede wszystkim tą, która bardzo lubi się uczyć i nauczać.

Przed Tobą zbiór opracowań tematów z „Mitologii” na maturę ustną w 2023 r. Opracowanie nie powstało po to, abyś uczył_a się na pamięć zdania po zdaniu – wiem, że to niemożliwe. Zamiast wkuwać na pamięć, skorzystaj z moich propozycji odpowiedzi, aby wiedzieć, o czym możesz powiedzieć w trakcie egzaminu. Chcę Cię zainspirować do tworzenia własnych wypowiedzi – obecna formuła matury ustnej daje taką możliwość, ponieważ w realizacji zadania musisz odnieść się do wybranego kontekstu. Może to być dosłownie wszystko – książka (także spoza listy lektur obowiązkowych), film, piosenka, dzieło sztuki, zagadnienie z zakresu filozofii lub psychologii, wydarzenie społeczne czy termin historycznoliteracki.

Każde opracowanie zawiera wszystkie elementy, które powinny się znaleźć w prawidłowej odpowiedzi:

- wstęp z postawioną tezą
- odwołanie do mitów
- odwołanie do kontekstu (niemal wszędzie jest to lektura obowiązkowa)
- podsumowanie wypowiedzi

Po wylosowaniu tematów będziesz mieć 15 minut na przygotowanie, a następnie w ciągu 10 minut będziesz musiał_a omówić oba tematy (jedno z listy pytań jawnych i drugie z puli pytań niejawnych). Teoretycznie nie ma żadnych dodatkowych wytycznych – tylko od Ciebie zależy, ile czasu poświęcisz na omówienie obydwu tematów.

Ważne jednak, aby zmieścić się w czasie 10 minut i odnieść się do wszystkich elementów polecenia. Zalecam podzielenie przysługującego czasu na dwie części trwające po 5 minut. Przed rozpoczęciem wypowiedzi spójrz na zegar i zapisz na kartce godzinę, o której musisz poruszyć drugi temat.

Ile powinna trwać wypowiedź na maturze ustnej?

Nie przejmuj się, że na papierze Twoja wypowiedź wydaje się krótka. Wypowiedź ustna zawsze trwa więcej, niż może się wydawać (wynika to z faktu, że umiemy bardzo szybko czytać).

Lista jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego (CKE):

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

Czym jest kontekst? Najprościej mówiąc, jest to informacja SPOZA lektury, która rzuca nowe światło na omawiany temat lub stanowi uzupełnienie tego, o czym mówisz. W moich propozycjach odpowiedzi szeroko zarysowuję kontekst, aby nikt nie miał wątpliwości, że został on zrealizowany.

Nie chodzi o to, aby powiedzieć, że podobny motyw pojawił się w lekturze X – zamiast tego możesz powiedzieć na przykład, że podobny motyw pojawił się w lekturze X, ale został inaczej zrealizowany, później natomiast musisz powiedzieć, w jaki sposób i co z tego wynika w kontekście tematu pracy.

Co muszę powiedzieć, aby mój kontekst został uznany za funkcjonalny?

Równie dobrze kontekst może być także jednym zdaniem, wówczas jednak ważne jest, aby wycisnąć z kontekstu jak najwięcej – Twoje zdanie musi być mocne i stanowić ISTOTNE uzupełnienie wypowiedzi.

Aby uniknąć wątpliwości, możesz wprowadzić kontekst słowami „Uważam, że istotnym kontekstem uzupełniającym omawiany temat jest...” – dzięki temu zaznaczasz, że wprowadzasz kontekst (i nikt nie ma wątpliwości).

Babo, masz jeszcze jakieś porady przed egzaminem ustnym?

Jestem tym typem człowieka, który stresuje się ważnymi wydarzeniami i boi się, że o wszystkim zapomni. Zawsze staram się zrobić backup na wypadek czarnej dziury – mam milion pomysłów na minutę, ale dość szybko o nich zapominam, jednak umiem sobie z tym radzić i podzielę się z Tobą moją metodą.

W trakcie przygotowania do egzaminu napisz na kartce to, co chcesz powiedzieć. Nie pisz pełnymi zdaniami – będziesz mieć wówczas pokusę, żeby je przeczytać podczas egzaminu (a nie o to chodzi!). Zawsze rozpisuj sobie poniższy schemat i uzupełniaj go hasłowo:

- Teza:
- Argument:
- Przykład:
- Kontekst:
- Refleksja:

W ten sposób zawsze będziesz mieć ściągawkę na wypadek czarnej dziury. Z takiej kartki możesz korzystać w trakcie egzaminu i nie wpływa to na obniżenie oceny!

Język polski, tak jak matematyka, wymaga stosowania wzorów.

Co skłania człowieka do podróżowania?

Wstęp
(wprowadzenie):

W mitologii greckiej motyw podróży pojawiał się wielokrotnie. Odyseusz wyjechał na wojnę i przez dziesięć lat po jej ukończeniu tułał się, chcąc wrócić do ukochanej Penelopy. Herakles biegał po świecie, aby wykonać swoich dwanaście prac pokutnych. Powodów podróżowania w mitologii jest tak wiele, że trudno udzielić jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, co skłania człowieka do poszukiwania swojego miejsca na świecie. Ludzie zazwyczaj podróżują, aby coś odnaleźć – czasami jest to ukochana osoba, a innym razem nawet sens życia.

Przykład z lektury:

**PRZEGLĄDASZ
DARMOWY
FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

Motyw podróży w celu znalezienia ukochanej osoby jest obecny między innymi w historii Orfeusza i Eurydyki. Legendarny śpiewak z Tracji miał żonę tak piękną, że ktokolwiek ją zobaczył, od razu ulegał jej urokowi. Niestety, wpadła ona w oko Aristajosowi, który nie mógł powstrzymać swoich żądz i zaczął ją gonić. To doprowadziło do nieszczęścia – Eurydykę ukąsiły jadowite węże i zmarła. Zrozpaczony Orfeusz wyruszył na poszukiwania swojej ukochanej. Wykorzystał umiejętność czarowania swoimi pieśniami i udało mu się dotrzeć do Hadesu, aby zabrać Eurydykę z powrotem do świata żywych. Dostał jednak jeden warunek. Nie mógł się ani razu odwrócić. Nie udało mu się tego spełnić, wskutek czego Eurydyka wróciła do świata zmarłych, a Orfeusz z rozpaczy błakał się po Tracji i w końcu zmarł.

W podobną drogę wyruszyła Demeter, bohaterka innego greckiego mitu. Kiedy jej córka złamała zakaz, zerwała kwiat narcyza i trafiła do Hadesu, Demeter tułała się po całym świecie w poszukiwaniu ukochanej Persefony (zwanej również Korą). Bogini płodności zajrzała w każdy zakątek świata, lecz nie mogła znaleźć córki (ostatecznie to jej się udało i od tego czasu Persefona była z matką przez cały czas z wyjątkiem kilku miesięcy, gdy musiała wracać do podziemia).

Co skłania człowieka do podróżowania?

Kontekst:

Bohaterem, który wyruszył w podróż w poszukiwaniu sensu życia, jest Kordian – bohater dramatu Juliusza Słowackiego. Podczas swojej tułaczki młodziemiec odwiedził między innymi Londyn, Włochy i Watykan; z każdego miejsca czerpał naukę, która pozwoliła mu lepiej zrozumieć świat. Wraz z odkrywaniem kolejnych sekretów Kordian zmienił swoją postawę wobec życia. W Londynie dowiedział się, że wszystko, poza szacunkiem, można kupić, we Włoszech zwątpił w istnienie bezinteresownej miłości, natomiast w Watykanie zobaczył, że nie można liczyć na pomoc papieża w odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Podróż ta doprowadziła do wielkiej przemiany bohatera – zmienił się z zagubionego młodzieńca w świadomego mężczyznę, który znalazł cel w życiu. Była nim walka o niepodległość ojczyzny.

Zakończenie
(podsumowanie):

Zazwyczaj człowiek, wyruszając w podróż, ma jakiś cel. Jedni poszukują ukochanej osoby, inni natomiast chcą zrozumieć lepiej sens swojego życia i dowiedzieć się więcej o sobie samym. Podróż jest na tyle obszernym i metaforycznym tematem, że można ją interpretować na wiele sposobów – i właśnie dlatego jest to jeden z najpopularniejszych motywów w światowej literaturze.

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

Miłość silniejsza niż śmierć

Wstęp
(wprowadzenie):

W literaturze można znaleźć liczne przykłady postaci, które były gotowe poświęcić swoje życie w imię miłości. Czasami uczucie to było skierowane do brata, innym zaś razem – była to miłość matki do córki. Motyw ten ukazuje, że aby kochać, trzeba być gotowym na liczne poświęcenia: czasem ceną za uczucie może być bowiem własne życie.

Przykład z lektury:

**PRZEGLĄDASZ
DARMOWY
FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

Przykładem bohaterki, dla której miłość była ważniejsza niż śmierć, jest Antygona – postać, której losy zostały wspomniane w mitach tebańskich, opisanych przez Jana Parandowskiego. Była ona siostrą Eteoklesa i Polinejkesa, dwóch braci, którzy mieli rządzić Tebami po wygnaniu Edypa. Zgodnie z umową mieli władać królestwem na zmianę, jednak gdy przyszedł czas na przejęcie władzy przez Polinejkesa, Eteokles odmówił przekazania berła. Oszukany brat znalazł schronienie w Argos, a następnie urządził wyprawę przeciwko swojej ojczyźnie. Obaj synowie Edypa zginęli w bratobójczej walce. Kreon, ich wuj, został nowym władcą Teb i zakazał grzebania ciała zdrajcy – tym samym uniemożliwił mu życie w zaświatach, ponieważ dusza niepochowanego nie mogła trafić do Hadesu. Antygona złamała jednak królewski zakaz, dając tym samym wyraz miłości do brata. Jej rozterki moralne zostały później opisane również w dramacie Sofoklesa, jednak już mitologiczna historia obrazuje miłość, której nie była straszna śmierć. Uczucie do Polinejkesa oraz boskie prawa były ważniejsze dla Antygony niż życie.

Miłość silniejsza niż śmierć

Kontekst

Równie miłującą postawą wykazała się matka Balladyny, tytułowej bohaterki dramatu Juliusza Słowackiego. Oślepiąca wdowa była typową mater dolorosa – matką cierpiącą. Poświęciła swoje życie, aby uratować córkę przed srogim wyrokiem. Kiedy wniosła oskarżenie i opowiedziała o swoim żalu z powodu niewdzięcznych córek, dowiedziała się, że jedyną karą może być śmierć. Wówczas postanowiła wycofać swoje zarzuty, a gdy okazało się to niemożliwe, była gotowa znieść tortury, aby tylko nie wypowiedzieć imienia Balladyny. Tym samym ukazała inny aspekt uczucia silniejszego niż śmierć – miłości matki do dziecka.

Zakończenie (podsumowanie):

Zarówno Antygona, jak i matka Balladyny, wykazały się wielką odwagą. Były gotowe poświęcić własne życie w imię miłości. Ich postawa z jednej strony przeraża – wskazuje bowiem, że miłość może wymagać wielkich poświęceń – z drugiej jednak strony obrazuje potęgę tego uczucia.

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ
MOŻESZ KUPIĆ
W SKLEPIE:**

BABAODP POLSKIEGO

CHCESZ POGLĘBIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA
TEMAT LEKTUR - POBIERZ DARMOWE
EBOOKI

WESELE

NOTATKI DO POWTÓREK PRZED EGZAMINEM

Wszystkie informacje zawarte w tym e-booku są chronione prawami autorskimi. Osoby, które wykupiły dostęp do pliku, mają prawo do korzystania z treści na własny użytek. Obowiązuje zakaz dalszego rozpowszechniania w części lub w całości treści znajdujących się w e-booku bez zgody Autorki.

Jeśli uważasz, że powinienam
coś dodać - napisz na
babaodpolskiego@gmail.com

Moja działalność w sieci
(od 2015):
[@babaodpolskiego](https://www.babaodpolskiego.pl)

Materiały edukacyjne:
www.babaodpolskiego.pl